

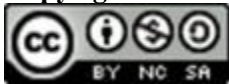
ກອງປະຊຸມ ລະດັບສູນກາງ ໃນການກຳນົດອະນາຄົດ ແລະ
ທິດສະດີການປ່ຽນແປງ
ໃນວຽກງານປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ
ອາຫານປອດໄພ
ພາຍໃຕ້ໂຄງການ ປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ
ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໃນ ສປປ ລາວ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18 – 19 ຕຸລາ 2022

ການອ້າງອີງເອກະສານ

ASSET, 2022. ກອງປະຊຸມ ລະດັບສູນກາງ ໃນການກຳນົດອະນາຄົດ ແລະ ທິດສະດີການປ່ຽນແປງ ໃນ ສປປ ລາວ ວັນທີ 18 -19 ຕຸລາ 2022, ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ໂຄງການ ປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໃນ ສປປລາວ (ASSET) , ທີ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ..

Copyrights

This document is provided under the terms of creative Commons Licence CC-BYNC-SA 4.0: Attribution-Non commercial Share-alike 4.0 international
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ

This document has been produced with the financial assistance of the French Development Agency (AFD), the European Union (EU) and the French Facility for Global Environment (FFEM). The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the AFD, EU or FFEM.

ສາລະບານ

1. ບົດນຳ.....	5
2. ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ.....	5
3. ການສ້າງຮູບພາບ: ການນຳສະເໜີຂອງວິທະຍາກອນ.....	8
4. ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ສະພາບປະຈຸບັນ: ບັນຫາ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງ.....	13
5. ການຂຽນວິໄສທັດຂອງອະນາຄົດ.....	15
6. ຍ້ອນເບິ່ງເບື້ອງຫຼັງ: ທິດທາງກ້າວໄປສູ່ອະນາຄົດ.....	16
7. ສະຫຼຸບ.....	29
8. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.....	31

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1 ໝວດຂອງບັນຫາ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງ	12
ຕາຕະລາງ 2. ບັນຫາ, ທ່າແຮງ, ທ່າອ່ຽງອັນສຳຄັນຕໍ່ການປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ	13

ສາລະບານຮູບ

ຮູບ 1. ໃນຄວາມຄິດຂອງເຈົ້າ, ກະສິກຳໃນປະເທດລາວຈະເປັນແນວໃດໃນປີ 2040?.....	8
ຮູບ 2. ທິດທາງອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ ໃນປະເທດລາວ (ກຸ່ມ 1)	19
ຮູບ 3. ທິດທາງອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ ໃນປະເທດລາວ (ກຸ່ມ 2)	24
ຮູບ 4. ທິດທາງອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ ໃນປະເທດລາວ (ກຸ່ມ 3)	27
ຮູບ 5. ສັງລວມຜົນໄດ້ຮັບກອງປະຊຸມທົດສະດີການປ່ຽນແປງໃນ ການກຳນົດອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພໃນ ສປປ ລາວ	28

1. ບົດນຳ

ຈຸດປະສົງຂອງຄູ່ຮ່ວມງານການຮຽນຮູ້ດ້ານນິເວດກະສິກຳ (ALiSEA) ເພື່ອ:

- ເຊື່ອມຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີພື້ນຖານຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ການປະຕິບັດ ແລະ ວິທີການເພື່ອຂະຫຍາຍວຽກງານນິເວດວິທະຍາ; ເຕົ້າໂຮມສະມາຊິກ 150 ກວ່າຄົນຈາກພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ;
- ສົ່ງເສີມຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງກວ້າງຂວາງກ່ຽວກັບແນວຄວາມຄິດ ແລະ ຫຼັກການທາງດ້ານນິເວດກະສິກຳ;
- ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດ ແລະ ເພີ່ມຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງຂອງ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.

ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ ASSET ເພື່ອ:

- ປັບປຸງລະບົບອາຫານ ແລະ ກະສິກຳໃຫ້ເປັນລະບົບແບບຍືນຍົງກວ່າ, ໂດຍໝູນໃຊ້ທຳແຮງດ້ານນິເວດກະສິກຳຢູ່ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດ ແລະ ເພີ່ມທະວີຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການ ປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພ
- ສະໜອງຫຼັກຖານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງນິເວດກະສິກຳໃນລະບົບອາຫານປອດໄພ

ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວໄດ້ຈັດຂຶ້ນພາຍໃຕ້ ກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ASSET ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນແນວທາງການປັບປຸງ ແລະ ໃຫ້ຮູ້ສຶກວ່າເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວິໄສທັດລວມ ໃຫ້ແກ່ການປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ, ແຕ່ຍັງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ເຄືອຂ່າຍ ALiSEA ໃນຖານະທີ່ເປັນສູນກາງປະສານສຳພັນ ແລະ ເປັນຊຸມຊົນປະຕິບັດງານນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພ.

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ເນັ້ນໃສ່ການລາຍງານກິດຈະກຳ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ບັນດາບາດກ້າວທີ່ສຳຄັນທີ່ນຳພາສະມາຊິກຂອງ ALiSEA ໃນ ສປປ ລາວ ໄປສູ່ການ ປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພໃນປະເທດໃຫ້ເປັນຈິງ.

2. ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ

ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ ລະດັບສູນກາງ ໃນການກຳນົດອະນາຄົດ ແລະ ທິດສະດີການປ່ຽນແປງ ໃນວຽກງານປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພ ເພື່ອ:

1. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສຳຄັນເຂົ້າໃນ ການສະແດງມຸມມອງດ້ານ ນິເວດກະສິກຳໃນປະເທດລາວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຕໍ່ກັບ:
  - ອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພໃນລະດັບປະເທດ,
  - ທຳແຮງທີ່ຊ່ວຍຜັກດັນຕໍ່ກັບນິເວດກະສິກຳ ທີ່ຂັບເຄື່ອນໃຫ້ເກີດການປ່ຽນແປງໄປສູ່ຄວາມຍືນຍົງ

2. ແນະນຳ ການແຊກແຊງຂອງໂຄງການ ASSET ແລະ ຍຸດທະສາດການຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ (MEL) ຂອງມັນເອງດ້ວຍ

ຄາດຄະເນຜົນໄດ້ຮັບຫຼັກຂອງກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ມີດັ່ງນີ້:

- ວິໄສທັດຮ່ວມການປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ ຂອງບັນດາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນວຽກງານນິເວດກະສິກຳໃນປະເທດລາວ
- ທິດທາງອັນສຳຄັນລະດັບປະເທດ ສຳລັບແຜນປະຕິບັດງານ ແລະ ການແຊກແຊງ ໃຫ້ແກ່ເຄືອຂ່າຍ ALiSEA ແລະ ໃຫ້ແກ່ຊັບພະຍາກອນຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນລະບົບນິເວດກະສິກຳ

ໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ທີມງານໄດ້ເລີ່ມຈາກ ການນຳສະເໜີຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ, ຈາກນັ້ນກໍໄດ້ແລກປ່ຽນຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບຫຼັກການນິເວດກະສິກຳ (ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນ ພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ 2022) ເພື່ອເປັນການແນະນຳອົງປະກອບຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ ທີ່ສະມາຊິກຂອງ ALiSEA ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຂອງໂຄງການ ASSET ທີ່ໄດ້ປຶກສາຫາລືກັນມາກ່ອນແລ້ວ.

ຫຼັກການຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນກໍລະນີສຶກສາໃນ ສປປ ລາວມີດັ່ງນີ້:

- ການປະຕິບັດໃນລະດັບຝາມ ແລະ ພື້ນທີ່ພາກສະໜາມ: ການປົ່ມຝຸນ, ບໍ່ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ, ປູກພືດໝູນວຽນ, ການປະສົມເກສອນຜະລິດເມັດຝັນ, ການຄຸ້ມຄອງສັດລ້ຽງ
- ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ: ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊີວະນາໆ ພັນ, ການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບຍືນຍົງ, ການອະນຸລັກແນວພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ, ການໝູນໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ອາກາດປອດພິດ ແລະ ນ້ຳສະອາດ, ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ
- ດ້ານໂພຊະນາການ: ອາຫານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງອາຫານ, ອາຫານໂພຊະນາການ
- ຄຸນນະພາບອາຫານ ແລະ ມາດຖານອາຫານປອດໄພ (GAP, OP, GI), ອາຫານສະອາດປາສະຈາກຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ກົງກັບຄວາມຕ້ອງການສຳລັບການສິ່ງອອກ

ຫຼັກການຂອງນິເວດກະສິກຳທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາໜ້ອຍໃນສະພາບຂອງ ສປປ ລາວມີດັ່ງນີ້:

- ສັງຄົມ = ການຜະລິດແບບຄອບຄົວ, ຄຸນນະພາບຊີວິດ, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນດ້ານນິເວດກະສິກຳ, ການປູກຈິດສຳນຶກ
- ເສດຖະກິດ = ອາຊີບທີ່ດີຂຶ້ນກວ່າ, ລາຍຮັບຂອງຊາວກະສິກອນດີຂຶ້ນ
- ການປະສານງານ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ລະບົບສົ່ງເສີມເພື່ອສະໜັບສະໜູນຊຸມຊົນຊືນນະບົດໃນລະດັບເມືອງ
- ນະໂຍບາຍສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການຮ່ວມມືຂອງອຳນາດການປົກຄອງໃນຫຼາຍລະດັບ, ແລະ ພາຍໃນກະຊວງ, ພາກລັດສະໜັບສະໜູນດ້ານສິນເຊື້ອ, ການສ້າງຊາວກະສິກອນໄວໝູ່ມ.

ປະເດັນທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກລະບຸໄວ້ເລີຍມີດັ່ງນີ້:

- ການສ້າງຄວາມຮູ້ຮ່ວມກັນ, ການເຂົ້າຮ່ວມ, ບົດບາດຍິງຊາຍ, ການປັບຕົວ
- ການເຊື່ອມຜູ້ບໍລິໂພກ-ຜູ້ຜະລິດ, ການຍົກລະດັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໄລຍະສັ້ນ
- ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ອາຫານພື້ນບ້ານ ແລະ ອາຫານສຸຂະພາບ, ວັດທະນະທຳອາຫານຊືນເຜົ່າ ແລະ ນິດໄສການປຸງແຕ່ງອາຫານ

- ວິທີການລວມສໍາລັບການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງ/ແປຮູບ, ການກະຈາຍ, ປູກຈິດສໍານຶກຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງບຸກຄົນ/ພາກສ່ວນ

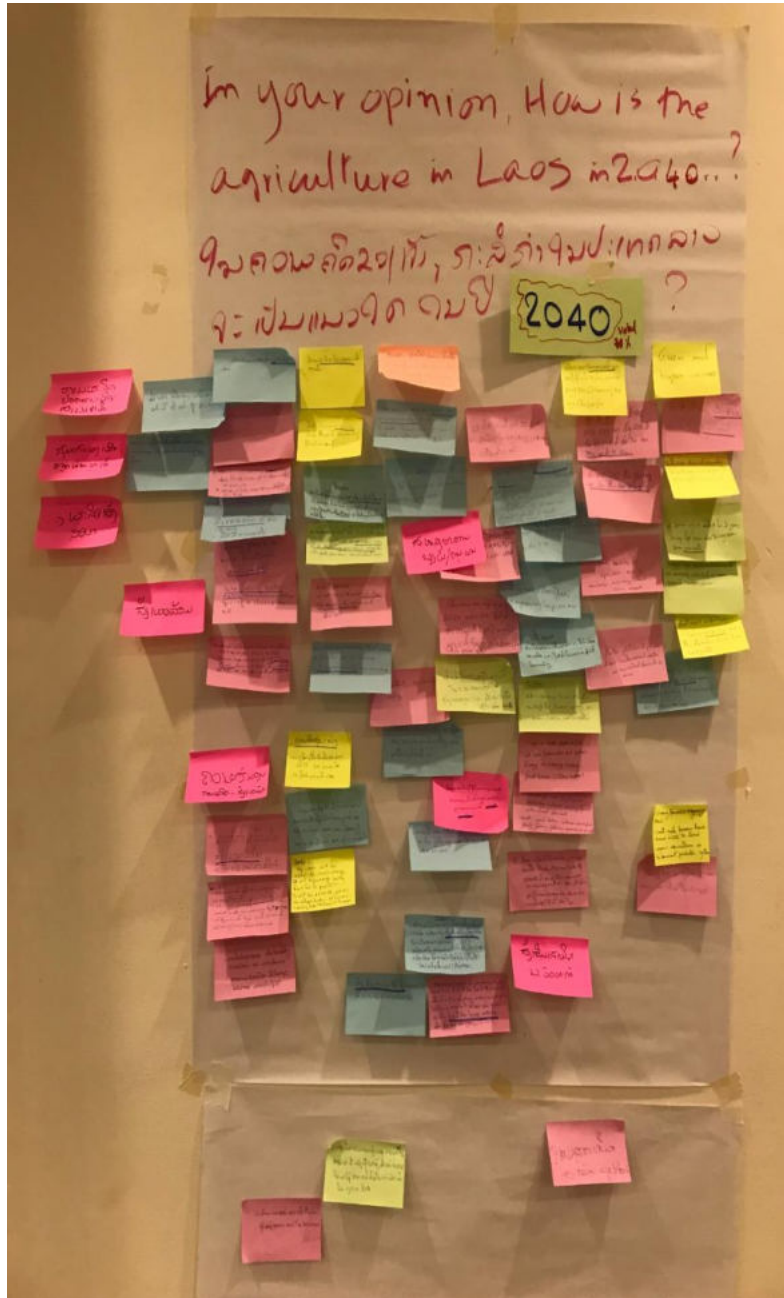
ຄໍາຖາມຄ້າງຄາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຫຼັກຕໍ່ການກໍານົດອະນາຄົດໃນໄລຍະກອງປະຊຸມມີດັ່ງນີ້:

- ຈະຂະຫຍາຍວຽກງານນິເວດກະສິກໍາໃນວົງກວ້າງທີ່ບໍ່ນອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການໄດ້ແນວໃດ?
- ຈະມີວິທີຮັບມືກັບ ສະພາບການຄ້າ-ຂາຍ, ນະໂຍບາຍທີ່ກົງກັນຂ້າມ ແລະ ທ່າອ່ຽງແນວໃດ? ຕົວຢ່າງ: ຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ມີເປົ້າໝາຍມີອາຫານກຸ້ມຕົວເອງ ແລະ ສິ່ງອອກ, ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ, ແລະ ການຜະລິດກະສິກໍາແບບທັນສະໄໝ ໂດຍການສໍາປະທານທີ່ດິນເພື່ອການຜະລິດໃດໜຶ່ງໃນແບບການປູກຝືດດ່ຽວ ແລະ ນໍາໃຊ້ສານເຄມີ.

ຈະປົດຊ່ອງຫວ່າງ ລະຫວ່າງປະຊາຊົນໄວໜຸ່ມຜູ້ວ່າງງານ (ຈົບຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ) ແລະ ຄວາມຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນອົງກອນຂອງລັດໄດ້ແນວໃດ? ການຂາດຫຼັກສູດນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ, ຂາດຍຸດທະສາດເພື່ອສະໜັບສະໜູນຊາວກະສິກອນໄວໜຸ່ມ ສິ່ງຜົນໃຫ້ໂອກາດທາງດ້ານ ກະສິກໍາ ແລະ ລາຍຮັບຕໍ່າ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການປະກອບຄໍາຄິດເຫັນຕໍ່ເນື່ອງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກຄົນໄດ້ຖືກຖາມ ໃຫ້ຂຽນແນວຄວາມຄິດຂອງພວກເຂົາວ່າ ໃນຄວາມຄິດຂອງເຈົ້າ, ກະສິກໍາໃນປະເທດລາວຈະເປັນແນວໃດໃນປີ 2040 (ເບິ່ງຮູບ 1).

ຄໍາຕອບຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຕໍ່ອະນາຄົດຂອງກະສິກໍາໃນປີ 2040 ແມ່ນໄດ້ສັງລວມໂດຍຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຈັດຕາມລໍາດັບຕໍ່ໄປນີ້: ເນັ້ນການເຮັດກະສິກໍາທີ່ນໍາໃຊ້ສານເຄມີໜ້ອຍ, ຫຼື ບໍ່ໃຊ້ເລີຍ. ການຜະລິດກະສິກໍາຄວນກຸ້ມຕົນເອງທາງດ້ານການສະໜອງປັດໃຈນໍາເຂົ້າການຜະລິດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນໍາເຂົ້າ. ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຍັງສູງ ເຊິ່ງພວກເຮົາຈໍາເປັນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ມັນມີຕົ້ນທຶນໜ້ອຍລົງເພື່ອໃຫ້ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບຜົນຜະລິດນໍາເຂົ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນສາມາດແຂ່ງຂັນທາງດ້ານລາຄາ ແລະ ສາມາດສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາຂອງພວກເຮົາໄດ້. ໃນເລື່ອງຂອງການສະໜອງອາຫານ, ຜູ້ບໍລິໂພກຈະເອົາໃຈໃສ່ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານໃນປີ 2040. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຍັງຢາກເຫັນຄວາມສົມດູນລະຫວ່າງການຜະລິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ສະນັ້ນ ພວກເຮົາຄວນໝັ້ນໃຈວ່າຮູບແບບການຜະລິດກະສິກໍາຈະມີລັກສະນະ ນະວັດຕະກໍາ ແລະ ຮັກສາໄວ້ຊຶ່ງຄວາມສົມດູນທາງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແລະ ເສດຖະກິດ. ລະບົບຕິດຕາມກວດກາສໍາລັບການຍັ້ງຢືນຄຸນນະພາບຜະລິດຕະພັນ ແລະ ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບນິເວດກະສິກໍາກໍມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ເຊັ່ນກັນ ໃນປີ 2040.

ຮູບ 1. ໃນຄວາມຄິດຂອງເຈົ້າ, ກະສິກຳໃນປະເທດລາວຈະເປັນແນວໃດໃນປີ 2040?

3. ການສ້າງຮູບພາບ: ການນຳສະເໜີຂອງວິທະຍາກອນ

ວິທະຍາກອນ 3 ທ່ານໄດ້ນຳສະເໜີຫົວຂໍ້ທີ່ມີສອງເນື້ອໃນຫຼັກ ເພື່ອສົນທະນາກັນໃນກອງປະຊຸມດັ່ງນີ້:

- ການນຳສະເໜີກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງອັນສຳຄັນຂອງລະບົບກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພ, ໂຕຂັບເຄື່ອນພວກມັນ, ບັນຫາປັ້ນອ້ອມລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພພາຍໃນປະເທດ.
- ແນະນຳຄຳບັນຍາຍຫຼັກ ແລະ ກຸ່ມຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສະໜັບສະໜູນຄຳບັນຍາຍ ເຫຼົ່ານັ້ນຕໍ່ກັບອະນາຄົດ

ຂອງລະບົບນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານປອດໄພ

ວິທະຍາກອນ 1: ທ່ານ ຊ່ອງ-ຄຣິສໂຕບເຟີ ຄາສແຊລລາ (ອົງການ IRD) - ນໍາສະເໜີຫົວຂໍ້ ການປ່ຽນແປງດ້ານກະສິກໍາໃນ ສປປ ລາວ

ວິທະຍາກອນ 2: ທ່ານ ສະເຕັບຟານ ເຈນໂນ (ອົງການ CIRAD) - ນໍາສະເໜີຫົວຂໍ້ ຜົນກະທົບຂອງວິກິດການ ແລະ ການ ປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານປອດໄພ: ບັນຫາຫຼັກທີ່ປິ່ນອ້ອມນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານປອດໄພ ໃນ ສປປ ລາວ

ວິທະຍາກອນ 3: ທ່ານ ພຸດທະສິນ ພິມມະຈັນ (LFN) - ນໍາສະເໜີຫົວຂໍ້ ພາລະບົດບາດ ແລະ ອະນາຄົດຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ

ສອງຫົວຂໍ້ຫຼັກຈາກວິທະຍາກອນສອງທ່ານໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ: ການປ່ຽນແປງໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ມີໂຕຂັບເຄື່ອນຂອງມັນ. ໂຕຂັບ ເຄື່ອນຂອງການປ່ຽນແປງໃນການຜະລິດພືດແມ່ນປະຫວັດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານປະຊາກອນ ແລະ ການອົບພະຍົບ ຂອງປະຊາຊົນ, ເພື່ອປ່ຽນຮູບແບບການຜະລິດກະສິກໍາ, ເພື່ອປ່ຽນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອ: ສ້າງ ວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ຊາວຊົນນະບົດ ຫຼື ຫັນທີ່ດິນເປັນທຶນ. ການຜະລິດພາຍໃຕ້ສັນຍາກໍ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ການປ່ຽນແປງ ການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດຢູ່ປະເທດລາວ. ການພັດທະນາທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງກົນຈັກທີ່ຖືກດັດປັບ ກໍ່ປະ ກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການເຮັດກະສິກໍາທີ່ທັນສະໄໝ. ການປ່ຽນແປງລະບົບການຂົນສົ່ງ ແລະ ໂທລະຄົມ ໄດ້ປັບປຸງ ສາຍພົວ ພັນລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ.

ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໄດ້ເຮັດໃຫ້ເພີ່ມຄວາມສຽງຕໍ່ເສດຖະກິດ, ກໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດລະບາດ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ການ ຜະລິດກະສິກໍາ. ມັນຍັງທຳລາຍໂຄງຮ່າງພື້ນຖານທີ່ເປັນຮາກຖານອັນສຳຄັນຂອງການຕະຫຼາດຊາວກະສິກອນເພື່ອເຊື່ອມໂຍງ ກັບຕະຫຼາດ. ໄພແຫ້ງແລ້ງມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການຜະລິດ. ການລະບາດຂອງໂຄວິດ-19 ແມ່ນຊີ້ໃຫ້ເຫັນຄວາມສາ ມາດ ໃນການກຸ້ມຕົນເອງທາງດ້ານລະບົບອາຫານໃນພື້ນທີ່ຊົນນະບົດ ແຕ່ກົງກັນຂ້າມລາຄາອາຫານໃນທ້ອງຕະຫຼາດພັດສູງຂຶ້ນ ແລະ ເກີດມີການຂາດແຄນແຮງງານ.

ຊາວກະສິກອນບໍລິໂພກອາຫານທີ່ພວກເຂົາຜະລິດເອງແທນການຂາຍຜົນຜະລິດຂອງເຂົາເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຄວາມສາມາດຮັບມືກັບແຮງກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ໄພນໍ້າຖ້ວມຖືເປັນໄພພິບັດທີ່ມີຜົນກະທົບໄລຍະສັ້ນໃນພື້ນທີ່ຈຳກັດຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຟື້ນຟູຜາມຜະລິດໃນໄລຍະໃດໜຶ່ງ ແຕ່ວ່າໄພແຫ້ງແລ້ງແມ່ນແຜ່ກະຈາຍໃນພື້ນທີ່ກວ້າງຂວາງ ແລະ ມີຜົນກະທົບໄລຍະຍາວຕໍ່ການຜະລິດກະສິກໍາ.

ຫຼາຍກວ່າ 80% ຂອງການຜະລິດກະສິກໍາແມ່ນມາຈາກການຜະລິດກະສິກໍາແບບຄອບຄົວໃນ ສປປ ລາວ. ຖ້າວ່າຜູ້ຜະລິດຂະ ໜາດນ້ອຍຖືກຍຸບລົງພວກເຮົາກໍ່ຈະປະເຊີນກັບວິກິດທາງດ້ານອາຫານຫຼັກ. ສະນັ້ນ ການຜະລິດແບບຄອບຄົວຍັງສືບຕໍ່ເຮັດ ການຜະລິດກະສິກໍາຫຼາຍຜະລິດຕະພັນ. ການປຸກພືດແບບດຽວບໍ່ແມ່ນບັນຫາເມື່ອເຮັດການຜະລິດແບບນິເວດກະສິກໍາ.

ວາລະກອງປະຊຸມ

ມື້	ເວລາ	ລາຍລະອຽດ	ໝາຍເຫດ
ມື້ທີ 1- ວັນອັງຄານ ທີ່ 18 ຕຸລາ 2022			
	9:00- 10:00am	<p>ພາກສະເໜີ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ພວກເຮົາຢືນຢູ່ໃສ່ໃນຂະບວນການ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມທົດສະດີແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງ • ແບ່ງປັນຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຫຼັກການພື້ນຖານນິເວດກະສິກໍາ • ນໍາສະເໜີອົງປະກອບຂອງລະບົບນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ລະບົບອາຫານທີ່ປອດໄພໃນລະດັບຊາດ ໂດຍອີງໃສ່ກອງປະຊຸມ ກ່ອນໜ້າ ແລະ ຄວາມຮູ້ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ 	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
	10:00- 12:00pm	<p>ການສ້າງຮູບພາບ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ນໍາສະເໜີທິດທາງກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນລະບົບກະສິກໍາ ແລະ ສະບຽງອາຫານ, ການຂັບເຄື່ອນ, ບັນຫາທີ່ສໍາຄັນກ່ຽວກັບນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ລະບົບອາຫານທີ່ປອດໄພໃນປະເທດ • ແນະນຳຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສະໜັບສະໜູນເລື່ອງເລົ່າເຫຼົ່ານີ້ກ່ຽວກັບອະນາຄົດຂອງລະບົບກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານ. 	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
	12:00- 13:30pm	ອາຫານທ່ຽງ	
	13:30- 14:00pm	<p>ການສ້າງສະຖານະການ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ກໍານົດຄໍາຖາມກ່ຽວກັບສະຖານະການທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນ: ນິເວດກະສິກໍາ ກາຍເປັນຕົ້ນຕໍ? ຫົວຂໍ້ອື່ນກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນ? 	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
	14:00- 15:30pm	<ul style="list-style-type: none"> • ກໍານົດອຸປະສັກ/ຂໍ້ກົດໜ່ວງຂອງອະດີດ, ໂອກາດ/ການຊຸກຍູ້ຂອງປະຈຸບັນ, ແລະ ທ່າອ່ຽງອື່ນໆ/ການດຶງເອົາອະນາຄົດທີ່ເອື້ອອໍານວຍ ຫຼື ກົດຂວາງສະຖານະການທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້. 	ແບ່ງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມ

	20min	ຝັກຜ່ອນ	
	15:50- 17:00pm	<ul style="list-style-type: none"> ການຝຶນຝູອຸປະສັກ, ໂອກາດ, ທ່າອ່ຽງ ແລະ ສະຫຼຸບການບັນຍາຍຂອງສະຖານະການກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງລະບົບນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານທີ່ປອດໄພໃນປະເທດ. 	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
ມື້ທີ 2-ວັນພຸດ ທີ່ 19 ຕຸລາ 2022			
	9:00-9:30am	ສະຫຼຸບ <ul style="list-style-type: none"> ສະຫຼຸບຜົນໄດ້ຮັບຂອງມື້ທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ການນໍາສະເໜີຈຸດປະສົງຂອງມື້ 	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
	9:30- 11:30am	ຍ້ອນເບິ່ງເບື້ອງຫຼັງ <ul style="list-style-type: none"> ສ້າງເສັ້ນທາງຈາກອະນາຄົດເຖິງປະຈຸບັນ: ເຫດການ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງທັງໝົດທີ່ເຮັດໃຫ້ສະຖານະການເປັນຈິງໃນ 10 ຫາ 20 ປີຂ້າງໜ້າ. 	ແປງອອກເປັນ 2 ຫຼື 3 ກຸ່ມ
	11:30- 12:00pm	<ul style="list-style-type: none"> ການທົດແທນຄົນຄົບຂອງແຕ່ລະກຸ່ມ 	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
	12:00- 13:30pm	ອາຫານສວຍ	
	13:30- 14:00pm	ເບື້ອງຫຼັງ ສົນທະນາຜົນໄດ້ຮັບຂອງເບື້ອງຫຼັງ ແລະ ຜົນສໍາເລັດ, ຖ້າຈໍາເປັນ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ
	14:00- 14:30pm	ຕົວຊີ້ວັດຂອງຄວາມສໍາເລັດ <ul style="list-style-type: none"> ກໍານົດຕົວຊີ້ວັດທີ່ສໍາຄັນຈໍານວນໜຶ່ງທີ່ຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າສະຖານະການທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ປະສົບຜົນສໍາເລັດ 	ແປງອອກເປັນ 2 ຫຼື 3 ກຸ່ມ

14:30- 15:30pm	ໂຄງການ ASSET ແລະ ການປະກອບຂອງພາກສ່ວນອື່ນໆ <ul style="list-style-type: none"> ● ກຳນົດສິ່ງທີ່ເປັນການປະຕິບັດຂອງໂຄງການ ASSET ທີ່ປະກອບສ່ວນແລ້ວ / ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເສັ້ນທາງນີ້ ● ກຳນົດສິ່ງທີ່ເປັນການກະທຳຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຫຼື ໂຄງການທີ່ປະກອບສ່ວນແລ້ວ/ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນເສັ້ນທາງນີ້.	ແບ່ງອອກເປັນ 2 ຫຼື 3 ກຸ່ມ
20min	ຝັກຜ່ອນ	
15:50- 17:00pm	ສະຫຼຸບ ນຳສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຂອງແຕ່ລະກຸ່ມ ແລະ ສະຫຼຸບ ເປີດການສົນທະນາກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປສຳລັບແຜນແມ່ບົດກ່ຽວກັບລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ການຫັນປ່ຽນລະບົບອາຫານທີ່ປອດໄພ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ

4. ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ສະພາບປະຈຸບັນ: ບັນຫາ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຖືກແບ່ງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມສົນທະນາໃນສາມຫົວຂໍ້:

1. ບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກທີ່ຖ່ວງດຶງ ການປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳປະຈຸບັນ
2. ທ່າແຮງ ແລະ ໂອກາດທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃນການປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ
3. ທ່າອ່ຽງທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນຈິງໃນອານາຄົດຕໍ່ນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພ

ທັງສາມກຸ່ມໄດ້ໝູນວຽນກັນໃນທຸກໆ 20 ນາທີ ເພື່ອໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມໄດ້ມີໂອກາດສົນທະນາປຶກສາຫາລືທັງສາມຫົວຂໍ້ ທີ່ໄດ້ລະບຸຂ້າງເທິງນັ້ນ. ແຕ່ລະຫົວຂໍ້ມີການບັນທຶກສັງລວມການສົນທະນາປຶກສາຫາລື ໂດຍຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງກຸ່ມທຳອິດ ກ່ອນຈະເລີ່ມການສົນທະນາກັບກຸ່ມຕໍ່ໄປ. ໝວດຫົວຂໍ້ຫຼັກຂອງບັນຫາ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງ 1.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກປະຈຳຫົວຂໍ້ ໄດ້ເຮັດການສັງລວມ ແລະ ນຳສະເໜີໃຫ້ແກ່ກຸ່ມໃໝ່ທີ່ໝູນວຽນມາ

ຕາຕະລາງ 1 ໝວດຂອງບັນຫາ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງ

ບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກທີ່ຖ່ວງດຶງການປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ	ທ່າແຮງ ແລະ ໂອກາດທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃນການປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ	ທ່າອ່ຽງຂອງອານາຄົດໃນການກະສິກຳ
<ul style="list-style-type: none"> • ນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມນິເວດກະສິກຳຍັງບໍ່ທັນເປັນອັນສະເພາະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້, ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ລະບຽບການຍັງບໍ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ບໍ່ເຂັ້ມງວດ • ຜົນຜະລິດຈາກນິເວດລາຄາສູງ ຍ້ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ໃນຂະນະທີ່ການຜະລິດແບບທົ່ວໄປມີແຮງຈູງໃຈກວ່າ • ຄວາມສາມາດທາງດ້ານເຕັກນິກນິເວດກະສິກຳ, ອາຫານປອດໄພ ແລະ ການຕະຫຼາດຂອງນັກວິຊາການ ແລະ ຊາວກະສິກອນ 	<ul style="list-style-type: none"> • ເນື້ອທີ່ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ເອື້ອອຳນວຍໃນການປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳທີ່ທຳສິນໃຈທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພາະ ສປປ ລາວ ຍັງມີຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ • ມີບຸກຄະລາກອນທີ່ເປັນໄວໜຸ່ມສ່ວນໃຫຍ່ໄວໜຸ່ມຈະອອກໄປເຮັດວຽກດ້ານກະສິກຳ ໃນຕ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ກ່ອນທຶນມາພັດທະນາ, ໄດ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ກັບມາ ພັດທະນາທຸລະກິດດ້ານກະສິກຳຂອງຕົນເອງ • ຊາວກະສິກອນມີໂອກາດເຂົ້າຫາຕະຫຼາດປາຍທາງ ແລະ ປະຕິບັດຜ່ານ ແອັບມິຕີ 	<ul style="list-style-type: none"> • ການທ່ອງທ່ຽວແບບນິເວດກະສິກຳເພີ່ມຂຶ້ນ • ຈຳນວນຄົນທີ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການບໍລິໂພກອາຫານປອດໄພໃນທົ່ວປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນມີຜູ້ມີລາຍຮັບປານກາງຈຳ ນວນຫຼາຍຂຶ້ນ • ພາກລັດມີນະໂຍບາຍໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ

<p>(ບຸກຄົນ, ກຸ່ມ, ສະຫະກອນ) ມີຈຳກັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ຖານຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກກະສິກຳ ຍັງຈຳກັດ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນລວມສູນ, ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂອງຊາວກະສິກອນຍັງຈຳກັດ • ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ສານເຄມີຍັງບໍ່ເຂັ້ມງວດ • ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາມາດຕະການອາຫານປອດໄພບໍ່ເຂັ້ມງວດ • ຄວາມຮູ້ ແລະ ການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ອາຫານປອດໄພຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ • ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ • ໄວໜຸ່ມບໍ່ຖືກຊຸກຍູ້ເຂົ້າເຮັດກະສິກຳ 	<ul style="list-style-type: none"> • ນິຕິກຳມີຫຼາກຫຼາຍແບບ ເຊັ່ນ: ສິ່ງເສີມໃຫ້ຊາວກະສິກອນສ້າງເປັນ ສະຫະກອນ ແລ້ວກາຍມາເປັນ ສະຫະກອນສະຫະກອນຂອງຊາວກະສິກອນ, ມີນິຕິກຳດ້ານເສດຖະກິດ ໝູນວຽນ, ຊ່ວຍເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ • ມີຫຼາຍແອັບມິຖີທີ່ຖືກນຳໃຊ້ (ແອັບ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ຊາວກະສິກອນ, ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນການຕະຫຼາດ, ເຕັກນິກວິຊາການ) • ຄວາມສະດວກໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ເຊັ່ນ: ມີລົດໄຟໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ລາວເປັນຈຸດໃຈກາງໃນການ ເຊື່ອມຕໍ່ 	
--	--	--

ບັນຫາ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງສຳຄັນ

ພາຍຫຼັງທີ່ທັງສາມກຸ່ມໄດ້ໝູນວຽນສົນທະນາຄົບສາມຫົວຂໍ້, ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ໄດ້ສັງລວມຕໍ່ຫົວຂໍ້ໃນໄລຍະ ການສັງລວມຂອງກອງປະຊຸມ.

ຫຼັງຈາກແຕ່ລະການສັງລວມສິ້ນສຸດລົງ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ລົງຄະແນນສຽງເພື່ອເລືອກເອົາປະເດັນສຳຄັນເພື່ອນຳໄປສ້າງວິໄສທັດອະນາຄົດຮ່ວມກັນ ສຳລັບວຽກງານປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພໃນປະເທດລາວ.

ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງວິໄສທັດໃນອະນາຄົດໄດ້ສະແດງໃນຕາຕະລາງ 2.

ຕາຕະລາງ 2. ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ລົງຄະແນນໃນ ບັນຫາ, ທ່າແຮງ, ທ່າອ່ຽງອັນສຳຄັນຕໍ່ການປັບປຸງນິເວດກະສິກຳ

ບັນຫາສຳຄັນ	ທ່າແຮງສຳຄັນ	ທ່າອ່ຽງທີ່ສຳຄັນ
<ul style="list-style-type: none"> • ນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມ ນິເວດກະສິກຳ ຍັງບໍ່ທັນເປັນອັນສະເພາະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້, ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ລະບຽບ 	<ul style="list-style-type: none"> • ເນື້ອທີ່ ແລະ ຊັບພະຍາກອນເອື້ອອຳນວຍໃນການປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳທີ່ນຳສົນໃຈທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ 	<ul style="list-style-type: none"> • ການທ່ອງທ່ຽວເຊິ່ງນິເວດກະສິກຳ • ຈຳນວນຄົນທີ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການບໍລິໂພກອາຫານ

<p>ການ ຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ ແລະ ບໍ່ເຂັ້ມງວດ</p> <ul style="list-style-type: none"> ຜົນຜະລິດຈາກນິເວດກະສິກໍາ ລາຄາສູງ ຍ້ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ການຂົນສົ່ງໃນຂະນະທີ່ການຜະລິດທົ່ວໄປ (ໃຊ້ສານເຄມີ) ເພື່ອເປັນສິນຄ້າມີແຮງຈູງໃຈກ່ວາ ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກນິເວດກະສິກໍາ, ອາຫານປອດໄພ, ການຕະຫຼາດຂອງນັກວິຊາການ ແລະ ຊາວກະສິກອນ (ບຸກຄົນ, ກຸ່ມ, ສະຫະກອນ) ມີຈໍາກັດ ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ 	<ul style="list-style-type: none"> ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເພື່ອພັດທະນາ (Gvt, CSO, NGO). ບຸກຄະລາກອນໄວໜຸ່ມຫັນມາເຮັດທຸລະກິດກະສິກໍາຫຼາຍຂຶ້ນ ສ້າງ Application ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ຊາວກະສິກອນເຊັ່ນ: ເພື່ອໃຫ້ຊາວກະສິກອນເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ, ວາງແຜນການປູກ ແລະ ວິເຄາະພະຍາດ ກົດໝາຍລັດຖະບານສະໜັບສະໜູນຊາວກະສິກອນ, ສະຫະກອນ ແລະ ສະມາຄົມ 	<p>ປອດໄພ ໃນທົ່ວປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ</p> <ul style="list-style-type: none"> ນະໂຍບາຍສໍາລັບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ
---	--	--

5. ການຂຽນວິໄສທັດຂອງອະນາຄົດ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບສະພາບການໃນອານາຄົດທີ່ປາຖະໜາກ່ຽວກັບບັນດາ ສິ່ງກົດຂວາງ, ທ່າແຮງ ແລະ ທ່າອ່ຽງອັນສໍາຄັນຕົ້ນຕໍ ເພື່ອພັດທະນາເປັນວິໄສທັດຂອງອະນາຄົດໃນດ້ານລະບົບນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ລະບົບອາຫານທີ່ປອດໄພໃນອະນາຄົດຂອງ ປະເທດລາວ.

ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກໄດ້ເກັບກໍາແນວຄວາມຄິດຕົ້ນຕໍຈາກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ກວດຄວາມຖືກຕ້ອງຜ່ານຂະບວນການສົນທະນາປຶກສາຫາລືເພື່ອນໍາໄປສູ່ການຂຽນຫົວຂໍ້ບັນຍາຍຂອງອະນາຄົດທີ່ຢາກເປັນຕໍ່ອົງປະກອບ.

ວິໄສທັດຂອງອະນາຄົດມີອົງປະກອບດັ່ງນີ້:

ໃນປີ 2040:

1. ມີນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມ ນິເວດກະສິກໍາ ທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້
2. ມີສູນສິ່ງເສີມເຕັກນິກນິເວດກະສິກໍາ ຈໍານວນ 2 ສູນ ຕໍ່ ແຂວງ (ຈາກພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ)->ຢ່າງໜ້ອຍ 80% ຂອງຜູ້ທີ່ຜ່ານຂະບວນການຮຽນຮູ້ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນິເວດກະສິກໍາໄດ້
3. ການປະຕິບັດນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບການກະສິກໍາທົ່ວໄປ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເລື່ອງລາຄາ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ
4. ມີໜ່ວຍງານອິດສະຫຼະເຮັດໜ້າທີ່ປະຕິບັດມາດຕະການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ມາດຖານຄຸນນະພາບ
5. ເພີ່ມຜູ້ປະກອບການເອກະຊົນໃນລາວ ໂດຍພາກລັດມີການຈັດການທີ່ດີ ດ້ານທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດດິນ, ນໍ້າ, ຊີວະນາໆ ຜັນ ແລະ ແນວພັນທີ່ດີ

6. 30% ຂອງທຸລະກິດກະສິກໍາໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີການຈັດການແບບນິເວດກະສິກໍາ (15% ຂອງ 30% ແມ່ນໄວໝູ່ມ)
7. ຢ່າງໜ້ອຍ 50% ຂອງປະຊາກອນໃຊ້ແອັບພິເຄຊັນ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກປະຕິບັດນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ການຕະຫຼາດລວມທັງ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພາກສ່ວນເອກະຊົນ
8. ໜວດວຽກງານດ້ານນິເວດກະສິກໍາໄດ້ຖືກລວມໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດດ້ານກະສິກໍາ ທີ່ພັດທະນາໂດຍ ລັດຖະບານລາວ, ລວມທັງການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແລະ ເອກະຊົນ
9. 20 % ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ 40 % ຈາກການທ່ອງທ່ຽວນິເວດກະສິກໍາ
10. ຜູ້ບໍລິໂພກເຂົ້າເຖິງອາຫານປອດໄພ ຫຼາຍກວ່າ 50 % (ຊົນນະບົດ ແລະ ຕົວເມືອງ)
11. ການຜະລິດກະສິກໍາ ເປັນສິນຄ້າ ແລະ ອາຫານປອດໄພ (ການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ, ກະສິກໍາອິນຊີ, ອາຫານປອດໄພ ແລະ ອື່ນໆ) ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼາຍກວ່າ 50 %

6. ຍ້ອນເບິ່ງເບື້ອງຫຼັງ: ທິດທາງກ້າວໄປສູ່ອະນາຄົດ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຮ່ວມກັນກໍານົດທິດທາງເພື່ອໃຫ້ບັນລຸວິໄສທັດທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນ ເຊິ່ງເລີ່ມຈາກອະນາຄົດມາຫາປະຈຸບັນ: ຂຽນເຫດການທັງໝົດ, ກິດຈະກຳ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ສະຖານະການ ຫຼື ວິໄສທັດທີ່ກໍານົດໄວ້ເປັນຈິງໃນ 20 ປີຂ້າງໜ້າສຳລັບ 11 ອົງປະກອບ ຂອງວິໄສທັດ ໃນອະນາຄົດ ຂັ້ນເທິງນັ້ນ.

ປະຈຸບັນ	ໄລຍະປັບປຸງ	ອານາຄົດ ໃນປີ 2040	ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ
<p>ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນທາງດ້ານ ນິເວດກະສິກໍາ ແມ່ນມີຄວາມດຶງດູດໃຈຢ້ອນ ມີຊັບພະຍາກອນຫຼາຍ ແລະ ອຸດົມສົມບູນ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ກໍານົດເນື້ອທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບການຜະລິດນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານປອດໄພ ● ສ້າງຄູ່ມືການຜະລິດ AE and SFS (ສໍາລັບພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ຊາວກະສິກອນ ແລະ ນັກລົງທຶນ) ● ຄະນະຮັບຜິດຊອບ AE and SFS ● ການຈັດການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ● ສົ່ງເສີມການລົງທຶນທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ● ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ AE and SFS ● ສ້າງແຜນປັບປຸງ AE and SFS ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຕ່ລະໄລຍະຂອງທຸກໆແຜນ 5 ປີ 	<p>ເພີ່ມຜູ້ປະກອບການເອກະຊົນໃນລາວ ໂດຍພາກລັດມີການຈັດການທີ່ດີ ດ້ານທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ດິນ, ນໍ້າ, ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ແນວພັນທີ່ດີ</p>	<p>CCL, NTPF network, CDE, VFI, LIWG, RAI (Responsible Agriculture Investment-Fao+helvetas+CSOs project), SAEDA, DALAM, CASE, CDEA, MHP+PLAN international (REAL project), MLRG project, Meuang Lao food company, RECOFTC, GIZ,</p>
<p>ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນຈາກພາຍໃນແລະ ຕ່າງປະເທດເພື່ອພັດທະນາ (Gvt, CSO, NGO) ບຸກຄະລາກອນໄວໜຸ່ມຫັນມາເຮັດທຸລະກິດກະສິກໍາຫຼາຍຂຶ້ນ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ສ້າງສູນຮຽນຮູ້ໃຫ້ທຸກໆ ເມືອງ ແລະ ແຂວງ, ຊາວກະສິກອນຕົວແບບໃນການພັດທະນາການແປຮູບອາຫານເພີ່ມມູນຄ່າ ● ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ໝູ່ຕໍ່ໝູ່ ● ສ້າງຫຼັກສູດ AE and SFS ● ເຂົ້າເຖິງທຶນ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມ, ທຶນສະໜັບສະໜູນ AE and SFS ● ສື່ໂຄສະນາການຜະລິດທີ່ດີເພື່ອການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ(ຜະລິດຊື່, ວິດີໂອ...) 	<p>30% ຂອງທຸລະກິດກະສິກໍາໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີການຈັດການແບບນິເວດກະສິກໍາ (15% ຂອງ 30% ແມ່ນໄວໜຸ່ມ)</p>	<p>LFN, RDA(Voice project), RULAS-Helvetas(AGREE project) in LPB -XKH, ARGISUD, MHP in Borkeo, CAMKID in Borkeo FAPPL(AYO project), PLAN</p>

			International,
<p>ຊາວກະສິກອນເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນການຕະຫຼາດ ແລະ ການປະຕິບັດຜ່ານ Application ໃນມືຖື</p>	<ul style="list-style-type: none"> ສໍາຫຼວດ ແອັບກ່ຽວກັບ AE and SFS ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຮວບຮວມ AE and SFS ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ເຄືອຂ່າຍຊາວກະສິກອນ, LaCSA ... ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງແອັບ AE and SFS ທົດສອບແອັບ AE and SFS ປັບປຸງແອັບ AE and SFS ເຜີຍແຜ່ຜ່ານສື່ອອນລາຍ, ກອງປະຊຸມ, ເຟດບຸກ(ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດໂດຍວິດີໂອການຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ປຶ້ມຄຸ່ມ) 	<p>ຢ່າງໜ້ອຍ 50% ຂອງປະຊາກອນໃຊ້ແອັບພິເຄຊັນກ່ຽວກັບເຕັກນິກປະຕິບັດນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ການຕະຫຼາດ ລວມທັງ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພາກສ່ວນເອກະຊົນ</p>	<p>ALiSEA Knowledge hub, PKL(PhaKhaoLao), Organic home delivery(loca app), LFN mart, LaCSA app(FAD) SAMD, CLICK(LaoFAB, Lao44) online discussion group.</p>
<p>ກົດໝາຍລັດຖະບານສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງສະໜະກອນ ແລະ ສະມາຄົມ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ສ້າງບົດບັນທຶກແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບແຜນແມ່ບົດ AE ສ້າງກຸ່ມເຮັດວຽກຂະແໜງຍ່ອຍກ່ຽວກັບ AE (DALAM ຫຼື AFD) ລວມທັງຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ພາກສ່ວນ ເອກະຊົນ ຈັດປະຊຸມຊາວກະສິກອນພາຍໃນ ເພື່ອເປັນການກຽມພ້ອມໃຫ້ແກ່ການສະເໜີໃນກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຫຼາຍຝ່າຍ ນະໂຍບາຍສະເພາະ ແນວທາງ AE ໄດ້ພັດທະນາ ແບ່ງປັນຜົນກອງປະຊຸມສໍາມະນາຫຼາຍພາກສ່ວນໃຫ້ເຄືອຂ່າຍຊາວກະສິກອນ ແຜນປະຕິບັດງານ 2026-2030 (ລະບຽບການ, ນະໂຍບາຍ) ປັບປຸງແຜນປະຕິບັດງານ 	<p>ໝວດວຽກງານດ້ານນິເວດກະສິກໍາໄດ້ຖືກລວມໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດດ້ານກະສິກໍາ ທີ່ພັດທະນາໂດຍ ລັດຖະບານລາວ, ລວມທັງການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແລະ ເອກະຊົນ</p>	<p>LICA(DALAM), DEAC (DOPC) Cabinet office (MAF), ASSET project, Helvetas,</p>

ຮູບ 2. ທິດທາງອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ ໃນປະເທດລາວ (ກຸ່ມ 1)

ບັນຫາ ປະຈຸບັນ	ໄລຍະປັບປຸງ	ອານາຄົດໃນປີ 2040	ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ
ມີຊ່ອງຫວ່າງຂອງການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ	<ul style="list-style-type: none"> • ພາກລັດ, ອົງກອນຊາວກະສິກອນ, NGO, CSOs ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື: ສວຍໃຊ້ກອງປະຊຸມໂຕະມືນ, ກອງປະຊຸມຂອງຂະແໜງການ, ກອງປະຊຸມຂະແໜງການຍ່ອຍ. • ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ຊາວກະສິກອນ ສ້າງເອກະສານຍິ່ງຍືນ: ທາງວິທະຍາສາດ, ການຄົ້ນຄວ້າແບບມີສ່ວນຮ່ວມ. • ກົມແຜນການ ຂອງ MAF ຮ່າງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຜະລິດນິເວດກະສິກໍາ: ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານະໂຍບາຍສົ່ງເສີມນິເວດກະສິກໍາ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໃນທົ່ວປະເທດ, ຮ່າງນະໂຍບາຍໃໝ່, ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື, ທາບທາມມະຫາຊົນ, ຜ່ານກະຊວງ ເພື່ອຂໍຮັບຮອງ • MAF, PAFO, DAFO, DoPC ເຜີຍແຜ່ ແລະ ນຳໃຊ້: ຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ, ຖານຂໍ້ມູນ, ການແຈກຢາຍເອກະສານ. 	ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ນິເວດກະສິກໍາ ທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້	
ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກນິເວດກະສິກໍາ, ອາຫານປອດໄພ, ການຕະຫຼາດຂອງ ຊາວກະສິກອນ, ກຸ່ມ ແລະ ນັກວິຊາການ ມີຈຳກັດ	<ul style="list-style-type: none"> • ຝັກ-ລັດ ແລະ ຜູ້ສະໜັບສະໜູນ ປັບປຸງສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍຖອດເຕັກນິກ AE ຂອງພາກລັດທີ່ມີ: ຝຶກບຸກຄະລາກອນໃຫ້ມີຄວາມຊຳນານ, ມີຖານຂໍ້ມູນ, ເຄື່ອງມື, ສ້າງສວນຕົວຢ່າງ (ພາຍໃນສູນ, ໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວບ້ານ, ແລະ ພື້ນທີ່ຂອງພາກເອກະຊົນ). • ສູນຕົວແບບ ຂອງເອກະຊົນ, ໂຄງການ, ຄູ່ຮ່ວມງານ ສ້າງກິດຈະກຳລະລາຍພຶດຕິກຳ ແລະ ທັດສະນະຄະຕິເດີມ: ສ້າງຕົວແບບ ທີ່ເປັນວິຊາ 	ມີສູນສົ່ງເສີມເຕັກນິກນິເວດກະສິກໍາ ຈຳນວນ 2 ສູນ ຕໍ່ແຂວງ (ຈາກພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ)->ຢ່າງໜ້ອຍ 80% ຂອງຜູ້ທີ່ຜ່ານຂະບວນການຮຽນຮູ້	<ul style="list-style-type: none"> - ACIAR (DALAM) - Agriculture extension station through the country - NAFRI research station - Panyanivaj (RDA)

	<p>ການ ແລະ ຊາວກະສິກອນ, ຫັດສະນະສຶກສາ, ຂໍ້ມູນຢັ້ງຢືນທາງວິທະຍາສາດ ຫຼື ການຄົ້ນຄວ້າ, ກິດຈະກຳກະເສດແບ່ງປັນ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ສູນສົ່ງເສີມ ນິເວດກະສິກຳ ມີການຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ (MEL): ພາຍຫຼັງໄປຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ຫັດສະນະສຶກສາແລ້ວ ສູນໃຫ້ໂອກາດຜູ້ຮຽນຮູ້ລົງມືປະຕິບັດການຜະລິດແບບນິເວດກະສິກຳ ເອງ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການປູກຜັກກິນເອງ; ການສ້າງຊາວສວນຜູ້ຊຳນານງານ ເພື່ອເຮັດກິດຈະກຳແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ຈາກຊາວກະສິກອນ-ສູ- ຊາວກະສິກອນ ສູນ, ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ເອກະຊົນ ມີການຝຶກຝົນສ້າງຄວາມຊຳນານ: ໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນ, ຝຶກໃຫ້ນັກຮຽນຈົບໃໝ່, ຫຼື ເປີດໂອກາດໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ແລະ ນັກຮຽນຮູ້ເຮັດການຝຶກຝົນຕົນຢູ່ສວນຂອງສູນໃນໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງ (ໃນໜຶ່ງລະດູປູກ ຫຼື ໄລຍະ 3-6 ເດືອນເປັນຕົ້ນ). 	<p>ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິເວດກະສິກຳໄດ້</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ban Pua station - ASSET project - DEAC + LFN - Dakseung school (LPB) - ADRSA project in XH province - PAKA Ong Maug ecocenter - Green earth center (Salavant - VFI) - Plant international MHP country agribusiness centers (Borkeo)
<p>ຜົນຜະລິດຈາກນິເວດກະສິກຳ ລາຄາສູງຍ້ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ການຂົນສົ່ງໃນຂະນະທີ່ການຜະລິດທົ່ວໄປ (ໃຊ້ສານເຄມີ) ເພື່ອເປັນສິນຄ້າມີແຮງຈູງໃຈກວ່າ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ຜູ້ປູກ ຫຼື ຜູ້ຜະລິດ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ຂອງຜະລິດຕະພັນ: ໂດຍການໃຫ້ຂໍ້ມູນການຜະລິດ, ໂພຊະນາການ, ສັບຜະດຸນ ຫຼື ຄຸນປະໂຫຍດຂອງສິນຄ້າ; ສ້າງຫຼາຍຜະລິດຕະພັນ (ຜະລິດຕະພັນແບບຊຸດ, ແບບພ້ອມກິນ, ແປຮູບຂັ້ນຕົ້ນ) ສະໜອງໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ; ການເລົ່າເລື່ອງທີ່ມາຂອງຜະລິດຕະພັນ ກົມອາຫານ ແລະ ຢາ ອອກໃບຢັ້ງຢືນ: ການຢັ້ງຢືນຜະລິດຕະພັນນິເວດກະສິກຳ 	<p>ການປະຕິບັດນິເວດກະສິກຳ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບການກະສິກຳທົ່ວໄປ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເລື່ອງລາຄາ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ban Aioun farm - ACIAR – DALAM (Huaphan) - MHP (Borkeo) - LURAD-Hevitas - NOUL (FAG) - NAFRI - Agro-Asia

	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ</u> ສ້າງເຄືອຂ່າຍຜູ້ກະຈາຍ ສິນຄ້າ ນິເວດກະສິກໍາ: ສ້າງສູນກາງທ້ອນໂຮມ, ແປຮູບ, ກະຈາຍ ສິນຄ້າປະຈໍາທ້ອງຖິ່ນ (ຢູ່ລະດັບແຂວງ ຫຼື ພາກ); ເຊື່ອມໂຍງສູນທ້ອນໂຮມ ລະຫວ່າງແຂວງ ຫຼື ພາກ; ປຸກຈິດສໍານຶກການບໍລິໂພກຜະລິດຕະພັນນິເວດກະສິກໍາໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິໂພກ. ● <u>ຂະແໜງການບໍລິການ ຜູ້ບໍລິການຂົນສົ່ງ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ.</u> ● <u>ພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ</u> ໂຄສະນາການບໍລິໂພກຜະລິດຕະພັນ ນິເວດກະສິກໍາ: ໃນເທດສະການ ຫຼື ເວທີ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ເຊັ່ນ: ເທດສະການອາຫານໂລກ, ເທດສະການອາຫານລາວ; ງານປະກວດນາງາມ-ປ່າວງາມ (ຂອງໜ່ວຍງານຜະລິດນິເວດກະສິກໍາ) ທີ່ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ ຂອງແຂວງ; ປຸກຈິດສໍານຶກການບໍລິໂພກອາຫານ ທີ່ຜະລິດແບບນິເວດກະສິກໍາ. 		
<p>ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ຂະແໜງກະສິກໍາເມືອງ ແລະ ແຂວງ, NGO, CSOs <u>ເຮັດການປະເມີນວຽກງານຄຸ້ມຄອງນໍາໃຊ້ສານເຄມີ:</u> ປະເມີນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການນໍາໃຊ້ຢາສານເຄມີກະສິກໍາ (ໃນລະດັບຄົວເຮືອນ, ຝາມ ຫຼື ສະຫະກອນ) ໂດຍໝູນໃຊ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການທີ່ພວກເຂົາໄດ້ເຮັດຜ່ານມາ. ● ຂະແໜງກະສິກໍາເມືອງ, ແຂວງ, NGO, CSOs 	<p>ມີໜ່ວຍງານອິດສະຫຼະເຮັດ ໜ້າທີ່ປະຕິບັດມາດຕະການ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ມາດຖານຄຸນນະພາບ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - LURAD - SAEDA - JICA - Food and Drugs Health department - DOA

	<p><u>ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື:</u> ໃນນັ້ນມີກິດຈະກຳການລາຍງານຜົນການປະເມີນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຊ້ສານເຄມີກະສິກໍາຕໍ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງພາກລັດ ຈາກນັ້ນຊອກຫາທາງອອກ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ອົງການຈັດຕັ້ງຊາວກະສິກອນ, CSOs ສະເໜີການອະນຸມັດສ້າງຕັ້ງ ອົງການອິດສະຫຼະ ຕໍ່ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້: ໃນນັ້ນປະກອບດ້ວຍວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງ; ພາລະບົດບາດຜູ້ປະຕິບັດ; ການຕິດຕາມກວດກາ. ● ອົງກອນອິດສະຫຼະ, MAF <u>ການທົດສອບວຽກງານຄຸ້ມຄອງຂອງອົງກອນອິດສະຫຼະ, ແລະ</u> <u>ການຢັ້ງຢືນຈາກສາກົນ:</u> ອົງກອນອິດສະຫຼະດຳເນີນໜ້າທີ່ຂອງພວກເຂົາ ໂດຍມີການກວດສອບຈາກກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້; ການກວດສອບຂອງ ອົງກອນສາກົນ, ISO.		
--	--	--	--

ປະຈຸບັນ	ໄລຍະປັບປຸງ	ອະນາຄົດ ໃນປີ 2040	ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ
ການທ່ອງທ່ຽວເຊິ່ງນິເວດກະສິກໍາ ຫຼາຍຂຶ້ນ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ການໂຄສະນາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ກ່ຽວກັບນິເວດກະສິກໍາ ▪ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວທາງດ້ານນິເວດກະສິກໍາທີ່ຕິດພັນກັບວັດທະນະທຳ ເຊັ່ນ: ໂຮມສະເຕ ▪ ກຳນົດສະຖານທີ່ ໆ ໜ້າສົນໃຈໃນການໂຄສະນາ ເຊັ່ນ: ສວນໝາກກ້ຽງ, ກາເຟ ແລະ ອື່ນໆ.. ▪ ມີການຝຶກອົບຮົມທັກສະໃນການຕ້ອນຮັບນັກທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ ▪ ສົ່ງເສີມ ເຕັກນິກ ແລະ ຜະລິດຕະພັນນິເວດກະສິກໍາ 	20 % ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ 40 % ຈາກການທ່ອງທ່ຽວນິເວດ ກະສິກໍາ	Panyanivet farms, TE TRACKYS Association, Pha Tad Kae(LPB), AiOun fram(LPB), Phachalearn fram(VTE),PLAN international, Nmapiem+Namkad yorlapa, Green discovery
ຈຳນວນຄົນທີ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການບໍລິໂພກອາຫານປອດໄພໃນທົ່ວປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ສົ່ງເສີມໄພສະນາການຢູ່ຊົນນະບົດ ▪ ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິໂພກອາຫານປອດໄພ ▪ ຍ້ອນມີຜູ້ບໍລິໂພກມີຄວາມສົນໃຈຫຼາຍ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ລາຄາຜົນຜະລິດສູງ ▪ ສົນຄ້າທາງດ້ານນິເວດກະສິກໍາສູງຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຜົນທີ່ການຜະລິດ ▪ ມີສູນຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບລະບົບນິເວດກະສິກໍາ ▪ ປະສົບການຈາກການເຮັດວຽກຂອງຊາວກະສິກອນ (ເຮັດວຽກໃນຝາມໃຫຍ່) ▪ ມີລະບົບກວດສອບ ແລະ ຕິດຕາມ ມາດຕະຖານ ນິເວດກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານປອດໄພ ▪ ເພີ່ມຊ່ອງທາງການຂາຍ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ (ຂາຍອອນລາຍ, ຂະຫຍາຍຕະຫຼາດ) ▪ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກ ຊື້ສິນຄ້ານິເວດກະສິກໍາ ພາຍໃນປະເທດ 	ຜູ້ບໍລິໂພກເຂົ້າເຖິງອາຫານປອດໄພ ຫຼາຍກວ່າ 50 ເປີເຊັນ (ຊົນນະບົດ ແລະ ຕົວເມືອງ)	IG project, AVSF, ENUFF(SNV), WFP, SUN Network, NUNIF(MHP, Helvetas, CAMKID), Nutrition/school lunch(CODA), NJA/CANTEEN(MCNY)

	(ທ້ອງຖິ່ນ)		
ນະໂຍບາຍ ສໍາລັບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ມີໂຕຕໍາ ມາດຕະຖານ ລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ລັດຖະບານ ▪ ມີທ້ອງທົດລອງ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ລະບົບການກວດສອບ ທີ່ຮັບຮອງ ຈາກສາກົນ ແລະ ນັກກວດກາ ການອອກ ໃບຢັ້ງຢືນ GAP ▪ ຜະລິດເພື່ອຄ້າສະບຽງອາຫານໃນປະເທດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນໍາເຂົ້າ ▪ ການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການຜະລິດທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນແຮງງານຄົນ ▪ ສິ່ງເສີມການຜະລິດປັດໃຈການຜະລິດ ພາຍໃນປະເທດ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນໍາເຂົ້າ ▪ ມີສາງເກັບຮັກສາຜະລິດຕະພັນອາຫານເພື່ອຍືດອາຍຸຂອງອາຫານ ▪ ມີລະບົບຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງທີ່ຮອງຮັບ 	ການຜະລິດກະສິກໍາ ເປັນສິນຄ້າ ແລະ ອາຫານປອດໄພ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼາຍກວ່າ 50 % (GAP, OA, SF and etc.)	ACIAR(DALAM) in Houanphane, LFN, GREEN CUP project (tea+coffee), CFAVC(ADB), CLEAN project, LACP(WB), Rural agriculture economic in Borkeo (MHP), Agriculture land use planning knowleage hub and training unit(GIZ), Mekong tea project

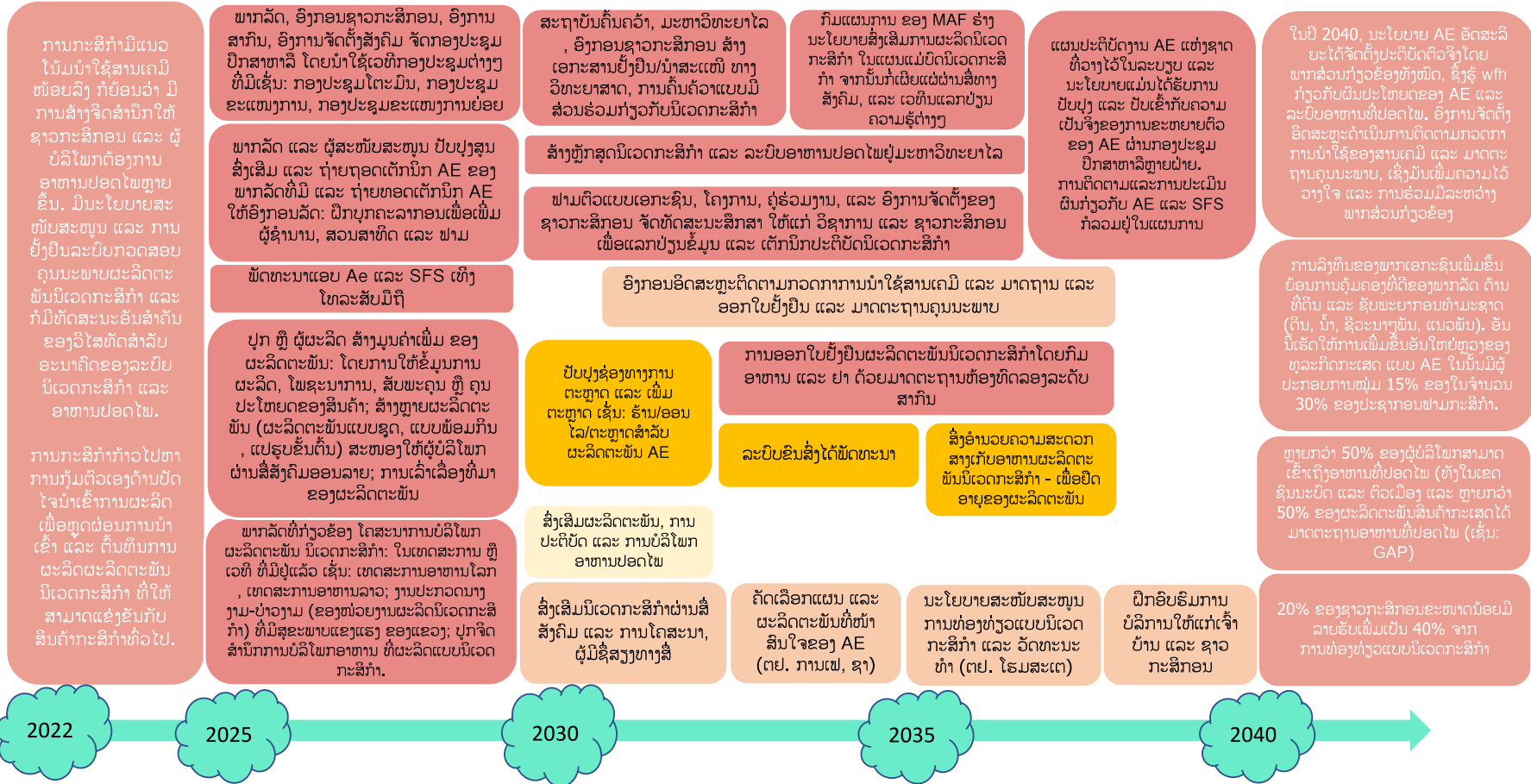

ຮູບ 4. ທິດທາງອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ລະບົບອາຫານປອດໄພ ໃນປະເທດລາວ (ກຸ່ມ 3)

ປະຈຸບັນ

ໄລຍະປັບປຸງ

ອະນາຄົດ

ຮູບ 5. ສັງລວມຜົນໄດ້ຮັບກອງປະຊຸມທົດສະດີການປ່ຽນແປງໃນ ການກຳນົດອະນາຄົດຂອງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພໃນ ສປປ ລາວ

7. ສະຫຼຸບ

ຜ່ານກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືເປັນເວລາສອງມື້, ທີມຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນໃນວັນທີ 20 ຕຸລາ ເພື່ອພັດທະນາແຜນງານສໍາລັບ ເຄືອຂ່າຍ ALiSEA ແລະ ໂຄງການ ASSET ໂດຍອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບຈາກກອງປະຊຸມສອງມື້ທີ່ຜ່ານມາ.

ແຜນງານຂອງໂຄງການ ASSET

ມີສາມຫົວຂໍ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນສິນທະນາປຶກສາຫາລືກັນໃນກອງປະຊຸມ ແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນແຜນງານລະດັບສູນກາງຂອງ ໂຄງການ ASSET ເພາະວ່າຂາດຄວາມຊໍານານງານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ ຄື: 1) ການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບທໍາມະຊາດ ແລະ 2) ມາດຕຸນການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ ແລະ 3) ແຮງດຶງດູດດ້ານການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ.

ອີກຢ່າງໜຶ່ງ, ທີມງານຕັດສິນໃຈລວມຫົວຂໍ້/ປະເດັນທີ່ຄ້າຍກັນເຂົ້າເປັນອັນດຽວດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- “ມີຊ່ອງຫວ່າງຂອງການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ” ໄດ້ລວມເຂົ້າກັບ “ກົດໝາຍລັດຖະບານສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງສະຫະກອນ ແລະ ສະມາຄົມ”
- “ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກນິເວດກະສິກໍາ, ອາຫານປອດໄພ, ການຕະຫຼາດ ຂອງ ຊາວກະສິກອນ, ກຸ່ມ ແລະ ນັກວິຊາການ ມີຈໍາກັດ” ໄດ້ລວມເຂົ້າກັບ “ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນຈາກພາຍໃນແລະ ຕ່າງປະເທດ”

ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍສະເພາະຕໍ່ນິເວດກະສິກໍາ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນ ໄດ້ຈັດເປັນບຸລິມະສິດຕົ້ນໃນແຜນງານຂອງໂຄງ ການ ASSET ໃນ 13 ບຸລິມະສິດທີ່ກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື (DoPC) ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ. ໜຶ່ງນະໂຍບາຍທີ່ປະກົດຂຶ້ນໃນການປຶກສາຫາລືກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແມ່ນພົວພັນກັບ **ການເຂົ້າເຖິງການອຸດໜຸນສິນເຊື້ອຂອງຜູ້ປະກອບການໝູ່ມ** ເພື່ອສ້າງທຸລະກິດຝາມນິເວດກະສິກໍາ. ຊ່ອງຫວ່າງດ້ານຄວາມຮູ້ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ແມ່ນ ຊ່ອງຫວ່າງລະຫວ່າງລະບຽບການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການ ໂດຍອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ລະດັບເມືອງ). ນະໂຍບາຍລະດັບຊາດບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ຕົວຢ່າງ ກົດລະບຽບແຫ່ງຊາດກໍານົດອັດຕາດອກເບ້ຍ 6% ຕໍ່ປີ ແຕ່ທະນາຄານປະຈໍາທ້ອງຖິ່ນ ພັດເກັບອັດຕາດອກເບ້ຍ 10% ຕໍ່ປີ. ຊຶ່ງຫົວຂໍ້ນີ້ສາມາດຄົ້ນຄວ້າຫາຂໍ້ມູນ ໂດຍທີມງານນະໂຍບາຍຂອງໂຄງການ ASSET ຈາກພື້ນທີ່ລະດັບທ້ອງຖິ່ນຂອງໂຄງການ ສູ່ລະດັບສູນກາງຂອງໂຄງການ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ, ພວກເຮົາຍັງລະບຸໄວ້ວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການສ້າງເອກະສານ ແລະ ການປະເມີນການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ນະໂຍ ບາຍ. ໂຄງການ ASSET ສະໜັບສະໜູນກອງປະຊຸມຂະແໜງການ-ຢ່ອຍ ທີ່ສາມາດຮ່ວມກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ນະໂຍບາຍການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂະບວນການສໍາຄັນດ້ານນິເວດກະສິກໍາ ຂອງປະເທດ (ຜົນກະທົບຕໍ່ອາຫານປອດໄພ, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ອື່ນໆ).

ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ກ່ຽວກັບນິເວດກະສິກໍາ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພະນັກງານວິຊາການສິ່ງເສີມ (ການຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກນິກ, ການບໍາລຸງຮັກສາສູນຝຶກອົບຮົມ) ແລະ **ຂະບວນການປຸກຈິດສໍານຶກໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກ**. ໂດຍການນໍາສະເໜີເລື່ອງເລົ່າກ່ຽວກັບນິເວດກະສິກໍາຈາກຫຼາຍແຂວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເພື່ອປະສົມປະສານກັບເລື່ອງເລົ່າຈາກອົງ ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ພາກລັດ ເພື່ອພັດທະນາຄວາມເຂົ້າໃຈຮ່ວມກັນກ່ຽວກັບສະຖານະການ ແລະ ທັດສະນະ ຕໍ່ນິເວດກະສິກໍາປະເທດລາວ. ຜະລິດເອກະສານທີ່ສັງລວມປະເດັນສະພາບການໃນປີ 2022 ເຖິງ 2025, ສັງລວມຂໍ້ມູນກ່ຽວ ກັບວຽກ

ງານນິເວດກະສິກຳໄລຍະ 10 ປີ ໃນ ສປປ ລາວ, ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືເພື່ອແລກປ່ຽນ ຜົນໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວກັບພາກສ່ວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກຂອງວຽກງານນິເວດກະສິກຳ. ນັກຂ່າວ ແລະ ສິນລະບົນອາດຊ່ວຍພວກເຮົາໃນການສັງລວມປະເດັ່ນບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ແລະ ນຳບົດຮຽນເຫຼົ່ານັ້ນເຜີຍແຜ່ສູ່ສາທາລະນະຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ພັດທະນາ ກິດຈະກຳເຄືອຂ່າຍໃນລະດັບຊາດ ລະຫວ່າງພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ຜ່ານກອງປະຊຸມຂະແໜງການ-ຍ່ອຍ ໃນຫົວຂໍ້ ກະສິກຳ ເປັນເວທີຂອງບັນດາຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ, ນັກສຶກສາ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ພາກພື້ນ (ແມ່ນ້ຳຂອງ). ນັກຂ່າວ ແລະ ສິນລະບົນອາດຊ່ວຍພວກເຮົາໃນການສັງລວມປະເດັ່ນບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ແລະ ນຳບົດຮຽນເຫຼົ່ານັ້ນເຜີຍແຜ່ສູ່ສາທາລະນະຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ແຜນງານຂອງ ALiSEA

ALiSEA ຄວນສ້າງເອກະສານ ແລະ ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກປະສົບການຂອງສະມາຊິກ ALiSEA, ນຳສະເໜີກໍລະນີສຶກສາ, ເລື່ອງເລົ່າຈາກສະມາຊິກ ALiSEA ປະສົມປະສານກັບການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທີ່ເປັນລະບົບ.

ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ໄວໝູ່ມ ໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ ແລະ ຈາກນັ້ນກໍກັບຄືນປະເທດລາວພ້ອມກັບແຮງບັນດານໃຈ ແລະ ແນວຄວາມຄິດສ້າງທຸລະກິດຝາມນິເວດກະສິກຳ. ເຄືອຂ່າຍຄວນສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງໄວໝູ່ມ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງ ການນຳສະເໜີໂຄງຮ່າງ ຫຼື ກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ໄດ້ອອກແບບມາໂດຍພວກເຂົາເອງ.

ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກັບໄວໝູ່ມ ແລະ ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກກອງປະຊຸມລະດັບສູນກາງ ໃນການກຳນົດອະນາຄົດ ແລະ ທິດສະດີການປ່ຽນແປງ ໃນວຽກງານປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານປອດໄພ ພາຍໃຕ້ໂຄງການ ປັບປຸງລະບົບນິເວດກະສິກຳ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ໃນສປປ ລາວ ຄວນມີການແລກປ່ຽນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຂອງ ALiSEA ເພື່ອໄປນຳໃຊ້ ແລະ ປັບຍຸດທະສາດທີ່ມີຂອງພວກເຂົາ ແລະ ພັດທະນາເປັນແຜນສະເໜີໂຄງການ ຂໍທຶນທີ່ໃຫຍ່ຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຫຼື ຂໍທຶນນຳ ການສະໜອງທຶນໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ ຂອງ ASSET. ກອງທຶນຂະໜາດນ້ອຍຂອງ ALiSEA ຄວນພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ໃນການເປີດຮັບສະໜັກໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ.

ສຸດທ້າຍນີ້, ກອງປະຊຸມລະດັບຊາດທິດສະດີການປ່ຽນແປງນີ້ ໄດ້ສະໜອງ ວິໄສທັດທີ່ຊັດເຈນ ວ່າພວກເຮົາຢາກຈະເຮັດຫຍັງໃນຊຸມປີທີ່ມາຮອດນີ້. ພວກເຮົາໃຫ້ບຸລິມະສິດກິດຈະກຳ ທີ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດ ແລະ ມີແນວຄິດລິເລີ່ມທີ່ພວກເຮົາສາມາດປະສານກິດຈະກຳໂຄງການເຂົ້ານຳກັນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການເຊື່ອມໂຍງກັບ ALiSEA.

8. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1. ລາຍຊື່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ

N°	Name of participants	Position	Office
1	Ms. Daosouksanh Keovongsa	Technical	DoPC
2	Mr. Thidsadee Chounlamounty	Technical	DALaM
3	Ms. Manivanh Aliyavong	Small grant manager	GRET
4	Ms. Vansy Senyavong	Director	MHP
5	Mr. Samphanh Lathsakid	Web Content Manager	GRET
6	Ms. Lampheuy Kaensombath	Consultant	GRET
7	Mr. Sayvisene Baulom	Lecturer	NUoL
8	Mr. J-Christophe Castella	Worker	IRD
9	Ms. Lucie Reynaud	Project manager	GRET
10	Ms. Marie Cristine Lebret	Project manager	GRET
11	Ms. Sadmany Phomphakdee	Technical	NAFRI
12	Ms. Phonevilay Sihavong	Deputy Director	NAFRI
13	Mr. Vinaithong Nakavong	Technical	NAFRI
14	Ms. Daosavamh Bounphanoosay	Technical	NAFRI
15	Mr. Chansamoud Vongphone	Staff	PAKA
16	Ms. Vornthalom Chanthavong	C.P.M	FAO - TAPAI
17	Mr. Khamla Sibounheuang	Coordinator	FAPPL-XKH
18	Mr. Khamboua Keovilay	Officer	XKH PAFO
19	Mr. Kouherr Waxeng	Officer	FDD
20	Mr. Somlid Phengmeuangkham	Officer	FFS
21	Mr. Sengsouli Kommameuang	Technical	PSO, SCAST
22	Mr. Ang Herchuechang	Forester	BNDA
23	Ms. Bounma Phengphachanh		NAFRI
24	Mr. Fue Yang	Lecturer	NUoL
25	Mr. Michael Bruckert	Researcher	CIRAD
26	Ms. Sophie Lejeune	Technical	GRET
27	Ms. Vilakone Sayyavong	Finance	RDA
28	Mr. Mark Dubois	Country representative	IWMI
29	Mr. Anouthikone Sipaserd	Owner	BanAiOun Farm
30	Ms. Khammone Louanglath	President	Thongmung Cooperative
31	Mr. Thavixay Sonlin	Coordinator	GCA
32	Ms. Thoumma		Thongmung Cooperative
33	Ms. Chintanaphone Keovichith	K.M officer	CLICK
34	Ms. Anouthida Keodouangdy	Lecherer	NUoL
35	Mr. Albrecht Ehrensperger	Researcher	CDE
36	Mr. Sunti Xayyasith	Lecherer	NUoL
37	Mr. Chantha Ouanthavongsy	Director	CASE
38	Mr. Visith Saiyasensouk	Staff	SAEDA
39	Mr. Somsamay Vongthilath	Deputy Director	DoPC
40	Mr. Stephane Gueneru	Researcher	CIRAD
41	Mr. Phoutthasinh Phimmachanh	Director	LFN
42	Mr. Khampha Keomanichanh	Director	CDEA

43	Ms. Sisavanh Vonglorkham	Technical	DoPC
44	Ms. Phoudthaphone Southammavong	Director of division	MOIC, IIC
45	Ms. Khampane Thepphavong	Staff	ADSA
46	Mr. Sisavath Kertkong	ຫົວໜ້າກອງເລຂາ	MAF
47	Mr. That vilaysak	Coordinator	APL+
48	Mr. Chanhthaxay Senelath	Technical	FFS
49	Mr. Khamphao Thongchanh	Coordinator	Agrisud
50	Ms. Onchanh Thammavong	Assistant	ARMI
51	Ms. Phouvieng Khounpaserd	Project officer	LBA
52	Ms. Souphaphim Xamouty	Technical	ສຸພາກ
53	Ms. Andy Souvanphakdy	Assistant	Pha Khao Lao
54	Mr. Anousone Inthavong	Por-assistant	VFI
55	Ms. Somchai Chanthavone	Technical	XKH PAFO
56	Mr. Mongkod Keodouangdy	Technical	DLF
57	Ms. Phonepaseuth Phaphoungun	Coordinator	LFN
58	Mr. Phouthone Thammavong	Coordinator	DALaM
59	Mr. Sisavath Phimmasone		DALaM